

РЕШЕНИЕ

№ 658

гр. Перник, 23.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕРНИК, XII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и девети май през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Лора Р. Стефанова

при участието на секретаря Десислава Ст. Дрехарска
като разгледа докладваното от Лора Р. Стефанова Гражданско дело №
20221720105058 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по иск с правна квалификация чл. 59, ал. 9 от СК и по
искания с правна квалификация чл. 127а, ал. 2 от СК и по чл. 127а, ал. 2 от
СК, във вр. с чл. 76, т. 9 от ЗБДС.

Исковата молба е подадена от М. Е. Е., ЕГН *****, със съдебен адрес:
*** против И. Б. Т., ЕГН ***** от гр. ***

Ищцата твърди, че с ответника са родители на детето Е. И.ов Т., роден на
*** г.

Сочи, че с Решение № 3223/24.03.2016 г. по гр. д. № 12313/2015 г. по описа
на СРС, частично отменено с Решение от 13.11.2017 г. по ВГД № 11959/2016
г. по описа на СГС сключеният между тях граждански брак е прекратен с
развод и упражняването на родителските права по отношение на детето е
предоставено на бащата, а на нея и е определен режим на лични отношения.

Твърди, че причина за отмяната на първоинстанционното решение са
извършени от нея процесуални действия по оттегляне на подадения отговор
по въззивната жалба на ответника. Сочи, че те са били предприети поради
постигнато между нея и бащата съгласие временно той да упражнява
родителските права, а тя да замине за Великобритания, където имала
предложение за работа по специалността си – флорист и след като се
установи, всички да се преместят да живеят там, а Е. отново да заживее при
нея.

Сочи, че след постановяване на съдебното решение, обстоятелствата са се
изменили значително. След като детето се преместило да живее при баща си,
за отглеждането му основно помагали неговите баба и дядо по бащина линия,
с които той имал силна емоционална връзка. Дядото наскоро починал, като по
този начин Е. изгубил подкрепата и защитата си в дома. Твърди, че

поведението на бащата по отношение на детето и на живеещата с тях негова майка е грубо и агресивно. Използват се обиди и се проявява неуважение. Това създава напрежение и безпокойство у Е. и води до прояви на неприемливо поведение от него.

Ищцата твърди също, че ответникът настройва детето срещу нея, negliжира усилията и да се грижи за Е. и да му прави подаръци. Препятства контактите между майка и син, като не позволява на последния да пътува до Великобритания, където живее ищцата.

От друга страна ищцата сочи, че нейното финансово положение значително се е подобрило. Тя се е установила да живее във Великобритания, където има жилище и упражнява професията си. Разполага с достатъчно финансови средства за да се грижи и да отглежда Е.. Притежава дом, в който детето ще се чувства добре. Счита, че във Великобритания има повече възможности за развитие на Е. – подходящи училища, футболни отбори, в които да тренира любимия си спорт, разнообразни занимания и обучения.

Твърди, че тя притежава повече търпение и може да осигури на Е. спокойствие, което той няма при баща си. Счита, че тя е по – пригодния родител.

Исканията към съда са както следва: на основание чл. 59, ал. 9 от СК да измени режима определен с решение № 7573/13.11.2017 г. по ВГД № 11959/2016 по описа на СГС по отношение на детето Е. И.ов Т., като: предостави упражняването на родителските права на майката; определи местоживеенете на детето да бъде в гр. ***; осъди ответника да заплаща месечна издръжка в размер на 200 лв. по банковата сметка на майката; определи подходящ режим на лични отношения с бащата – два месеца през лятната училищна ваканция за времето от 10 ч. на първия ден до 18.00 ч. на последния ден, всяка нечетна година от 10 ч. на 24-ти декември до 18 ч. на 2-ри януари или по време на ваканциите във Великобритания, като на всеки 6 седмици детето, ще има по една седмица ваканция, която да прекарва с баща си, както и един календарен месец през лятото и една седмица от априлската ваканция за времето от 10 ч. на първия ден до 18 часа на последния ден; на основание чл. 127а, ал. 2 от СК да разреши детето да пътува, придружено от неговата майка или упълномощено от нея лица за срок до навършване на пълнолетие или за определен от съда срок, но не по-малко от пет години, считано от влизане на решението в сила до следните държави: обединено кралство на Великобритания и Северна Ирландия, страните от Европейския съюз, Швейцария и Люксембург, както и Турция, Аржентина, Австралия, Нова Зеландия, Барбадос, Бразилия, Канада, Китай, Коста Рика, Япония, Хърватия, Куба, Доминиканска република, Египет, Унгария, Исландия, Индия, Обединени арабски емирства, Саудитска Арабия, Катар, Кувейт, Малдиви, Малта, Мавриций, Мексико, Монако, Черна гора, Филипини, Света Лучия, Сърбия, Сенгапур, Сайшели, Словакия, Шри Ланка, Тайланд, Америка, Виетнам, както и да разреши да бъде издаден на детето документ за самоличност по чл. 13, ал. 1, т. 2 от ЗБДС – международен паспорт, без да е необходимо съгласието на бащата.

Заявено е искане за присъждане на разноски.

Исковата молба с приложенията е връчена на ответника. В срока по чл. 131 от ГПК той е подал писмен отговор. Исковете са оспорени като неоснователни.

Ответникът твърди, че майката никога не е полагала трайни грижи за детето, като след прекратяването на брака рядко контактува с него, предимно чрез телефонна връзка. Сочи, че тя не заплаща и определената и издръжка и не участва по никакъв начин в отглеждането и възпитанието на детето. Сочи, че ищцата е отправила заплахи към детето и бащата и системно упражнява тормоз върху двамата, за което на детето е назначена работа с психолог за шест месеца. Ответникът оспорва твърдението на ищцата за уговорка между тях относно упражняване на родителските права по отношение на детето, като сочи, че такава никога не е постигана. Оспорва да са налице предпоставки за извеждане на Е. извън територията на Република България.

Искането към съда е да отхвърли предявените искове. Направено е искане за присъждане на направените разноски.

В съдебно заседание, ищцата лично и чрез пълномощника си адвокат М., поддържа исковете. Излага подробни съображения за основателността им в съдебно заседание и в писмени бележки. Моли съда да ги уважи. Направено е искане за допускане на предварително изпълнение на решението, в частта за разрешаване на детето да пътува извън територията на РБ без съгласието на бащата.

В съдебно заседание ответникът – лично и чрез пълномощника си адвокат М. оспорва исковете. Сочи аргументи за неоснователността им, включително и в представени писмени бележки. Искането към съда е да ги отхвърли.

Съдът, след като изслуша страните на основание чл. 59, ал. 6 от СК и детето Е. И.ов Т. на основание чл. 59, ал. 6 от СК, във вр. с чл. 15 от ЗЗДет и обсъди събраните по делото доказателства, в съответствие с чл. 12 от ГПК и чл. 235, ал. 2 от ГПК, намери за установено от фактическа страна следното:

При изслушването на ищцата в съдебно заседание по реда на чл. 59, ал. 6 от СК, тя е посочила, че иска детето да отиде да живее при нея във Великобритания, че ответникът упражнява физическо насилие по отношение на детето и на живеещата с тях негова майка. Твърди, че Е. се страхува от баща си. Сочи, че тя има дом във Великобритания, има работа и постоянни доходи, притежава лек автомобил, може да осигури на детето си подходящи условия за живот и то да живее при нея без да се страхува. Сочи, че след завеждане на делото ответникът ограничава общуването на Е. с родители и. Твърди, че след като е установила, че ответникът постоянно ходи на лов, е спряла да заплаща издръжка за детето, тъй като счита, че средствата се влагат в хобито на бащата.

При изслушването на ответника по реда на чл. 59, ал. 6 от СК, той е заявил, че иска а отглежда детето, че не ограничава общуването му с майката и с нейните родители. Не спазва определения режим за лични отношения, тъй като това е обективно невъзможно, поради установяването на ищцата в чужбина. Когато бабата и дядото по майчина линия искат да вземат детето, той се съобразява с ангажиментите на същото и с вече направените от тях двамата планове. Ответникът не желае Е. да пътува извън територията на Република България, тъй като няма доверие на майката. При изслушано на детето Е. И.ов Т. на основание чл. 59, ал. 6 от СК, във вр. с чл. 15 от ЗЗДет, извършено в отсъствието на родителите и в присъствието на социален работник от ДСП - Перник, то е споделило, че се чувства добре и с майка си и с баща си, че и с двамата върши неща, които харесва и му доставят удоволствие. Счита, че веки от родителите му смята другия за лош родител.

Съобщава, че баща му му се кара повече и му прави забележки за различни неща, държи на доброто му представяне в училище и има изисквания към него за подготовка на уроците. Счита, че баща му не разбира желанието му да прекарва време с майка си. Споделя, че според баща му той отива при майка си заради подаръците, а майка му иска да го вземе в Англия заради социалните придобивки, които ще ползва.

Детето заявява, че няма търпение да отиде на гости при майка си. Проявява любопитство към мястото, в което живее тя. Споделя, че тя не му се кара за нищо и счита, че според нея единствените забранени неща са цигарите и алкохола. Тя му липсва и когато се прибира в България се радва да прекарва времето си с нея. Заявява, че не споделя с баща си, че иска да бъде с майка си, за да не се карат. Страхува се, че ако той разбере, че има желание да отиде при нея във Великобритания, ще му се кара.

Е. заявява, че иска да пътува извън територията на Република България, като посочва, че би искал да посети Италия, Франция, Испания, Турция, Гърция.

Няма спор по делото и се установява от представеното удостоверение за раждане, издадено въз основа на акт за раждане № *** г., че ищцата и ответника са родители на Е. И.ов Т., роден на *** г. – на 13 години към момента на приключване на съдебното дирене.

С решение № 3223/24.03.2016 г. по гр. д. № 12313/2015 г. по описа на СРС, частично отменено и постановено друго с Решение № 7573/13.11.2017 г. по ВГД № 11959/2016 г. по описа на СГС, влязло в сила на 22.01.2018 г. е прекратен сключения между страните граждански брак, с развод поради дълбоки и непоправимо разстройство по вина на двамата съпрузи; упражняването на родителските права по отношение на детето е предоставено на бащата и при него е определено местоживеенето му; определен е режим на лични отношения между майката и детето, както следва: всяка втора и четвърта седмица от месеца от петък в 19.00 ч. до неделя в 18.00 ч. с преспИ.е, с изключение на времето, през което бащата ползва платения си годишен отпуск, през всяка четна година за времето на първата половина от зимната ваканция, включително и празниците Бъдни вечер и Рождество Христово, за времето от 10.00 ч. на първия ден до 19.00 ч. на последния ден от този период и през всяка четна година първата половина от пролетната ваканция за времето от 10.00 ч. на първия ден до 19.00 ч. на последния ден от този период, през всяка нечетна година за Великден за периода от 09.00 ч. на Разпети петък до 19.00 ч. в понеделник на Великите празници и през всяка нечетна година на Нова година за времето от 10.00 ч. на 31.12 на съответната година и до 19.00 ч. на 01.01 от следващата година, както и за 20 дни през лятото, по време, което не съвпада с платения годишен отпуск на бащата; майката е осъдена да заплаща на детето месечна издръжка в размер на 150 лв

От значение за настоящия правен спор са обстоятелствата, настъпили след постановяване на съдебното решение, с което е предоставено първоначално упражняването на родителските права и е определен режим на лични отношения с детето. Затова съдът не взема предвид представените от двете страни писмени доказателства за факти, осъществени преди този момент и взети предвид от съдебния състав в предходното съдебно производство.

Не е спорно между страните и се установява от всички събрани доказателства, че към настоящия момент детето Е. И.ов Т. живее със своя баща и с баба си по бащина линия в двуетажна къща в гр. Перник, собствена

на родителите на ответника.

От изготвените социални доклади от социален работник от ДСП – Перник се установява, че в жилището има достатъчно пространство, добро ниво на хигиенно-битови условия, функционално обзавеждане и всичко, необходимо за отглеждането на дете.

От представен трудов договор № *** г. , удостоверение изх. № *** г. и изх. № *** г. се установява, че ответникът считано от 25.09.2020 г. работи по безсрочно трудово правоотношение на длъжност *****, като за период от 12 месеца /месец декември 2021 г. – месец ноември 2022 г./ му е начислено общо брутно трудово възнаграждение в размер на 19723.83 лв. и за периода месец януари 2022 г. – месец декември 2022 г. е получил брутно възнаграждение по извънтрудови правоотношения в общ размер на 5380 лв.

От представените от ищцата писмени доказателства на английски език, придружени с надлежен превод на български език, се установява, че тя се ползва с временен статут на уседналост/ограничено разрешително за пребиваване/, валидно до 06.11.2024 г. в Обединено кралство Великобритания. Живее в гр. **, в жилище под наем – двуетажна къща, по сключен от нея през месец януари 2020 г. договор за наем. Ползва лек автомобил по силата на договор за лизинг, сключен на 21.02.2022 г. Считано от 11.11.2019 г. е *** на регистрирано в Обединеното кралство търговско дружество – „***“ **. Приложено е извлечение от банковата сметка на ищцата, от която е видно, че по нея постъпват приходи и има разходване на парични средства в периода от 01.07. 2021 г. до 31.01.2023

От писмо изх. № 3130000-2770816.02.2023 г. на ОДМВР – Перник се установява, че за периода 01.01.2018 г. – 16.02.2023 г. ищцата е влизала и излизала от територията на Република България общо девет пъти, като периодите на престой в страната са с различна продължителност – от няколко дни до около месец.

По делото е изготвен и приет социален доклад от ДСП – Перник, допълнен с актуален към приключване на съдебното дирене доклад и са изслушани двама социални работници от ДСП – Перник. Докладите са изготвени след два броя беседи с детето, преди и след изслушването му от съда, както и преди и след престоя му в дома на майка му в гр. **. Съдът кредитира изцяло становищата на социалните работници, тъй като те не излизат извън обема на тяхната специализирана компетентност, дадени са в изпълнение на служебните им задължения, което е гаранция за обективно и правдиво предоставяне на информацията.

От тях се установява, че Е. е ученик в 7 клас на *** „***“. Поради неприемливо поведение в училище/агресивни прояви към други деца/ се е налагала смяна на учебните заведения. Има изграден кръг от приятели и обича да прекарва време с тях.

От заминаването на ищцата за Англия, Е. живее при баща си. Има емоционална връзка с него. Чувства се обичан, обгрижван и защитен в семейството му. Бащата полага адекватни грижи за отглеждането и възпитанието на детето. Няма рискови фактори, които да налагат предприемане на мерки за закрила. Ответникът не създава пречки за общуването на детето с майката. Контактът между тях е ежедневен чрез разговори по телефона и видео връзки по електронен път. През пролетната ваканция Е. е гостувал на майка си в Обединеното кралство и е останал много

доволен от пътуването. Желанието на детето е родителите му да живеят заедно, но постепенно осъзнава, че това не е възможно. Пред социалния работник споделя, че желае да остане да живее при баща си и да гостува в дома на майка си. След престоя при майка си е заявил, че това е най-хубавата екскурзия, която е имал, но отново е потвърдил желанието си да живее с баща си и да общува редовно с майка си.

Със съдействието на Международна социална служба – България е изготвен социален доклад от социален работник в Обединено кралство Великобритания. Съдът кредитира изцяло предоставеното становище. В социалния доклад се съдържат данни за специалността, професионалния опит, членството на социалния работник в различни професионални организации, поради което съдът счита, че докладът е изготвен в рамките на професионалната компетентност на автора му. Докладът е изготвен със съдействието на Международна социална служба – България, която е юридическо лице с нестопанска цел, вписана в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност при Министерство на правосъдието под № 20030424002, притежава множество лицензи за извършване на социални услуги и дейности, както и сертификат за членство от 15.03.2013 година, издаден от генералния секретар на Международна социална служба: МСС-България е клон в мрежата на Международна социална служба и се ползва с всички права и отговорности съобразно устава на организацията. [/https://www.iss-bg.org/bg/litsenzi-i-udostovereniya///](https://www.iss-bg.org/bg/litsenzi-i-udostovereniya///) Затова съдът счита, че няма основание да се приеме, че социалният доклад на социален работник от Обединеното кралство, приет по делото е необективен. С оглед съпоставката му с останалите събрани доказателства, съдът счита, че той отразява правдиво обстоятелствата, за които изготвен.

Той е изготвен след беседа с ищцата, нейна съседка във Великобритания и с детето. От него се установява, че ищцата живее в наето жилище в гр. ***, който са намира на около 45 минути път от Лондон. В жилището са създадени всички условия, необходими за отглеждането на Е.. Ищцата възнамерява да смени жилището с по-голямо, ако Е. се установи да живее при нея. В близост има подходящо училище, здравни служби, центрове за различни извънкласни занимания и за упражняване на спортни дейности. Ищцата има постоянна работа и редовен трудов доход. Реализирала се е в професията си и е ценена от хората, с които работи. Вписала се е в местната общност и е създавала приятелства със съседите си.

Пред социалния работник Е. е споделил, че желае да живее при майка си, като се прибира в България, за да се среща с баща си, братовчедите си и приятелите си.

Социалният работник е посочил, че училищните ваканции в Обединеното Кралство продължават 2 седмици по Коледа и Великден и 6 седмици през юли и август, като според него, в случай, че родителските права бъдат предоставени на майката, това е най-подходящото време за осъществяване на лични контакти с бащата.

В съдебно заседание съдът е изслушал свидетелите Д.Б. Е./майка на ищцата/, Р.С.М./без родство със страните, позната и на двамата родители/, Т.Г.Д./без родство, позната на бащата/ и Б.С. Т. /племенник на ответника/. Свидетелите дават сведения за лично възприети от тях моменти на общуване между детето и родителите му и за поведението на родителите в различни

ситуации. По отношение на тези факти, съдът кредитира изцяло показанията на всички свидетели, тъй като те съответстват и на останалия доказателствен материал по делото, включително на становищата на социалните работници и приетата съдебно-психологическа експертиза. Съдът не взема предвид съобщеното от свидетелите, което представлява тяхна субективна оценка за качествата на някоя от страните или извод за желанията и предпочитанията на детето.

От свидетелските показания най-общо се установява, че и двамата родители силно желаят да отглеждат и да се грижат за детето си. Полагат всички усилия, съобразно собствените си ценности, възможности и качества да осигурят най-добрите условия за живот, възпитание и развитие на своето дете. Бащата осъществява ежедневната грижа за Е., подпомага го при справяне с трудностите в училище и в социалната му среда, осигурява непрекъснат контрол на поведението му с оглед безопасността му. Той е родителят, който посреща непосредствено негативите от неприемливото поведение на Е. в училище и осъществява действията свързани със специализираната работа на детето с психолог, наложилата се смяна на учебните заведения и въобще със създаването на ежедневна организация и помощ при израстването и възпитанието на Е.. Ответникът е и този, който поставя изискванията към детето във връзка с образованието му, подготовката на уроците и изпълнението на поставените от учителите му задачи. Същевременно организира съвместни мероприятия с Е. – излети, риболов, разходки, които създават положителни емоции и за двамата.

От показанията на свидетелите се установи, че майката полага огромни усилия, за да осигури най-добрите според нея условия за живот на детето си. За да осъществи това свое желание, е през 2017 г. е оставила Е. на грижите на ответника и е заминала за Великобритания, за да създаде условия всички, включително и бащата, да се установят да живеят там. Не е прекъсвала контактите си с детето, като общува ежедневно с него по телефон и чрез видео връзка. Проявява загриженост към случващото се с него, поддържа контакт с родители на деца, с които той общува, въпреки че не живее в страната. При завръщанията си в България взема Е. при себе си и организира занимания, които той харесва. При първото посещение на детето в дома и в Обединеното Кралство е създавала организация за сигурното му придвижване от България до там и обратно, осигурила му е много разнообразни занимания и положителни изживявания.

От показанията на всички свидетели се установява, че и двамата родители не ограничават контактите на детето с другия родител, както и с разширените им семейства/баба, дядо, братовчеди/. Детето, обаче полага старание да не показва своята привързаност, удовлетворение и приятни емоции, изпитвани при общуването с единия родител пред другия родител и разширеното му семейство. Т. е. в присъствието на баща си, negliжира или не съобщава за приятните изживявания с майка си, за привързаността си към нея, за желанието му да бъде с нея и обратното. На това се дължат и противоречията в свидетелските показания относно преценката с кой родител детето се чувства по-добре, при кого иска да живее и с кой предпочита да общува. За така приетите за установени факти, сведения се съдържат в показанията на свидетелката Д. Е. и свидетеля Б. Т..

Това обстоятелство е установено и се потвърждава и от социалния работник, изслушан в последното съдебно заседание и от вещото лице –

психолог. Съдът кредитира изцяло заключението на приетата по делото съдебно-психологична експертиза, изготвена от вещото лице М. В.. То е дадено след проведени задълбочени изследвания и беседи с двамата родители и с детето, затова съдът го намира за обективно и обосновано. Заключението съответства, подкрепя и доизяснява всички обстоятелства, установени с останалите събрани доказателства и дава ясна и конкретна представа за родителския капацитет на страните, за техните качества, за нуждите и желанията на детето. Експертизата е изготвена от вещо лице клиничен психолог с необходимите специални знания и професионален опит, затова съдът го кредитира като компетентно. Няма обстоятелства, които да сочат на заинтересованост или необективност на становището на експерта, затова съдът го възприема като вярно и безпристрастно.

От заключението на съдебно-психологическата експертиза се установява, че и двамата родители притежават необходимия родителски капацитет за отглеждане на детето. Не изпитват затруднения със задълженията, свързани с грижите за него, изградили са усещане за способност и компетентност в родителската роля. И двамата родители имат негативно отношение и незачитат авторитета на другия родител, както и не проявяват сътрудничество за участие на другия родител в живота на детето.

Е. е емоционално привързан и към майка си и към баща си. Развил е успешни стратегии за саморегулация на емоциите си при различния родител. Няма нарушение на привързаността на детето и на емоционалната му връзка с родителя, с който не живее – майката. Отчита се идентифициране с бащата, което е нормално с оглед възрастта му.

Вещото лице не е отчело патологични състояния в поведението на Е. – тревожност, депресия или страх. Констатирано е, че не е налице манипулация от някой от родителите, няма подражание на детето на качествата или поведението на някой от родителите, както и влияние на някоя от страните върху отношението на детето по отношение на другия родител. При Е. не е налице отчуждение по отношение на който и да било от родителите. Той е еднакво привързан към тях. При него не се отчита конфликт на лоялност по отношение на някой от родителите. Детето има положително отношение към разширените семейства и на майка си и на баща си. При него няма симптоматика, която да се свърже с преживян акт на насилие. Констатирани са екстернализирани поведения още в най-ранна детска възраст, включително по време на съвместното живеене на страните. Вещото лице не е установило десфункционално родителстване, т.е. никой от двамата не злоупотребява с алкохол, наркотици и не се наблюдава промискуитетност в поведението. Посочило е, че за нормалното развитие на детето е необходимо подобряване на комуникацията между родителите и невъвличането му във вътресемейните отношения.

В съдебно заседание, вещото лице е уточнило, че Е. все още възприема семейството си като едно цяло – той и двамата му родители и иска всички да живеят заедно. Посочило е, че на един и същи въпрос детето дава различен отговор, в зависимост от това в присъствието на кой от родителите му се задава. С това обяснява и различните отговори на детето на въпроса при кой от родителите си и къде иска да живее. Според експерта към настоящия момент детето няма категоричен отговор на този въпрос. Становището му е, че бащата има сериозен авторитет пред детето и го респектира, докато майката е по-обгрижващия родител. Счита, че респектът на бащата е

необходим, особено до преминаване на периода на израстване на детето, за да се избегнат в бъдеще антисоциални прояви. Прави заключение, че установеното в годините агресивно поведение на Е., не се дължи на копиране на чужда агресия, а е резултат от неговия темперамент, придобит от двамата му родители и съществуващия-вътре семеен конфликт. Становището на вещото лице е, че независимо кой от родителите ще упражнява родителските права, за осигуряване спокойствие и комфорт на детето е необходимо прилагане на силно разширен режим на лични отношения с другия родител.

При така установените факти съдът намира от правна страна следното:

Исковете са предявени от надлежно легитимирана страна и при наличието на правен интерес, поради което са процесуално допустими.

Разгледани по същество са частично основателни.

Съгласно чл. 59, ал. 9 от СК промяна относно упражняването на родителските права и режима на лични отношения между родители и дете може да се извършва при изменение на обстоятелствата.

Задължително тълкуване на израза "изменение на обстоятелствата" е дадено с ППВС № 1/12.11.1974 г., което е приложимо и към СК в сила от 01.10.2009 г. и като такова следва да се разбират както новите обстоятелства, които влошават положението на детето при родителя, при когото то е оставено за отглеждане и възпитание, така и обстоятелствата, с които би се подобрило положението му при ново разрешение, като във всички случаи съдът е длъжен да обсъди дали обстоятелствата се отразяват положително на детето и на ефикасността на по-рано взетите мерки, при която преценка да се изхожда изключително от интересите на детето.

Изменението на обстоятелствата може да има различни форми. То може да се отнася до родителските, възпитателските или моралните качества на родителите, до тяхното и на децата поведение, до желанието на децата и на родителите относно упражняването на родителските права и мерките за лични отношения с другия родител, до социалната среда, в която живеят децата след решението, до жилищните, битовите и материалните условия, като във всички случаи съдът дължи обсъждане как тези обстоятелства в своята съвкупност се отразяват на положението на детето и на ефикасността на мерките, свързани с упражняването на родителските права и личните отношения. Желанието на децата и родителите относно упражняването на родителските права и личните отношения не са задължителни за съда, но те се обсъждат на общо основание с останалите обстоятелства релевантни за предоставяне на родителските права и определяне на режима на лични отношения, като главния критерий за решението на съда е най-добрият интерес на детето.

Право и естествена потребност на всяко дете е да общува с и двамата си родители. Затова при предоставяне упражняването на родителските права и определяне режима на лични отношения трябва да се осигури възможност детето да расте и да се развива под грижата и с подкрепата и на двамата си родители. Затова с оглед конкретните обстоятелства при определяне на режим на лични отношения с родителя, на когото не са предоставени родителските права трябва да се осигури най-широка възможност за осъществяване на пълноценен контакт и общуване с детето. Осъществяването на този режим е изключително важен за правилното емоционално и психическо развитие на детето, поради което за реализирането му трябва активно да съдействат двамата родители, разширените им семейства и

приятелският им кръг.

Съдът приема, че в настоящия случай е налице изменение на обстоятелствата относими към преценката за предоставяне на упражняването на родителските права и режима на лични отношения, които са настъпили след първоначалното разрешаване на тези въпроси.

От разпита на свидетелката Д. Е., както и от приложената молба с вх. № 75993/07.06.2017 г. по гр. д. № 11959/2016 г. по описа на СГС и от съобщеното от ищцата при изслушването и в съдебно заседание, се установи, че причината поради която тя се е съгласила с претенцията на ответника упражняването на родителските права да бъде предоставено на него при висящ съдебен спор за това, е желанието и за по-добра професионална реализация и съответно създаване на по-подходящи условия за отглеждане на детето. Възможност за това тя е видяла в отправеното и предложение за работа в Обединеното Кралство, където към този момент не е могла да вземе Е.. Към настоящия момент обстоятелствата в това отношение са се променили – майката се установила се е в гр. ***, където живее в самостоятелно, наето жилище с подходящи битови условия, вписала се е в местната общност, има постоянна работа и трудови доходи. Населеното място е подходящо за отглеждане на деца.

Не се установява, твърдението положеното на детето да се е влошило. Действително не е спорно между страните, че дядото на Е. по бащина линия, с която той е имал силна емоционална връзка, е починал, но с усилията на бащата, разширеното семейство и специализирана помощ, детето е регулирало негативните и емоции. Не се установява ответникът да упражнява физическо или психическо насилие по отношение на детето или в негово присъствие, да ограничава общуването му с майката или с нейното разширено семейство, да negliжира Е. и проблемите му. Напротив въз основа на събраните доказателства, съдът е приел наличието на силна емоционална връзка между детето и отглеждащия го родител, желание и взаимно удоволствие от съвместно извършвани дейности, отсъствие на ограничения при общуването на детето с майката, когато тя се намира на територията на Република България и с нейните родители. Бащата единствено не желае детето да посещава майка си във Великобритания, защото няма доверие на майката. Независимо от това в хода на производството той е разрешил и то е гостувало в дома на ищцата в Обединеното кралство.

От изложеното следва, че част от твърдяната промяна на обстоятелствата е налице. Това, обаче само по себе си не е достатъчно, за да бъде изменен режима на упражняване на родителските права и личните отношения. Необходимо е съдът да изследва как тази промяна се съотнася с най-добрия интерес на детето.

Съгласно § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДет „най-добрият интерес на детето“ е преценка на: желанията и чувствата му; физическите, психическите и емоционалните му потребности; възрастта, пола, миналото и други характеристики; опасността или вредата, която му е причинена или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; други обстоятелства, имащи отношение към детето.

Съдът счита, че в случая и двамата родители имат капацитет да се грижат, отглеждат и възпитават детето. Всеки от тях е създал подходящи битови условия за живот на Е.. И двамата работят и имат постоянни доходи, с които

да поемат разходите за издръжката на детето. Разширените семейства и на двамата родители съдействат при необходимост в грижите, отглеждането и възпитанието. И двамата осигуряват допълнителни занимания за детето – излети, разходки, участие в спортни прояви, посещения на различни места и мероприятия. Затова изводът е, че всеки от тях има възможност, качества и желание да отглежда Е. и да осигури най-добрите според него условия за неговото израстване, възпитание и развитие.

При нито един от родителите няма риск за физическото, психическото или емоционалното здраве на детето. Никой от тях не прилага методи и средства за възпитание или отглеждане, които да не са в интерес на Е.. Детето е привързано и се чувства добре и при двамата си родители.

От становището на социалния работник, заключението на вещото лице психолог и изслушването на детето от съда, не се установи по категоричен начин то да предпочита да живее при единия или при другия родител. От всички събрани доказателства, съдът прави извод, че неговото желание е да има неограничен контакт и общуване и с двамата си родители. Това негово желание, в случая е и в защита на най-добрия му интерес, поради което съдът следва да се съобрази с него с оглед обективните възможности.

Предвид така приетото, съдът счита, че в случая решаващи за извода му кой да упражнява родителските права и къде да живее детето, са индивидуалните особености на последното, неговата възраст, пол, етап на образованието, интереси, среда.

Детето е във възрастта на пубертета и е от мъжки пол. Предстои му първата година от гимназиалното образование в България. От ранна детска възраст и м а екстернализирани прояви, които са ставали причина за смяна на училищата и които не са преодоляни напълно. Затова съдът приема, че за осигуряване на правилното развитие и възпитание на Е. в настоящия момент от особена важност е авторитетът на бащата и респектът, който той предизвиква у детето. Непосредствената грижа и напътствия от негова страна биха способствали в най-пълна степен за преодоляване на трудните моменти при израстването на Е.. Затова съдът счита, че не следва да се уважава искането на ищцата за предоставяне упражняването на родителските права на нея.

От значение за този извод на съда е и обстоятелството, че към настоящия момент мястото, в което живее майката не е достатъчно познато на Е.. Там той няма изградена социална среда, няма приятели и не е запознат с това какво го очаква в училище. По делото категорично е установено, че в местоживеенето на бащата Е. е създал приятелства, общува с връстници, придвижва се безпрепятствено до местата за срещи с тях и за игра, познава училищната среда и е ориентиран в желанието си за продължаване на образованието. Е. е привързан и към разширените семейства и на двамата си родители, като възможността му за общуване с тях е по-лесна и достъпна, ако местоживеенето му е при бащата.

Независимо, че съдът счита, че към настоящия момент не се налага промяна в упражняването на родителските права, неговият извод е, че е необходимо изменение в режима на лични отношения с родителя, при който не живее детето. С оглед становището на вещото лице – психолог, както и всички останали събрани доказателства, съдът намира, че режимът на лични отношения с майката следва да бъде възможно най-широк, както и да бъде гарантирана възможността той да се упражнява, както при пребиваването и в

България, така и в настоящото и местоживеене – в Обединено кралство Великобритания. Възможно най-честото общуване на детето с неговата майка би било в защита на неговия най-добър интерес.

Затова съдът намира, че независимо от трайното установяване на ищцата извън територията на Република България следва да и бъде осигурена възможност два пъти месечно – всяка втора и четвърта седмица от месеца, да осъществява лични отношения с детето за времето от 09.00 ч. на съботния ден до 18.00 ч. на неделния ден. Всяка четна година да взема детето в дома си, с преспИ.е, за цялата зимна ваканция, определена за съответната година със заповед на министъра на образованието и науката по реда на чл. 104, ал. 1, т. 1 от ЗПУО, считано от 09.00 ч. на първия и ден до 18.00 ч. – на последния ден и всяка нечетна година – да взима детето в дома си с преспИ.е за цялата пролетна ваканция, определена за съответната година със заповед на министъра на образованието и науката по реда на чл. 104, ал. 1, т. 1 от ЗПУО, считано от 09.00 ч. на първия и ден до 18.00 ч. – на последния ден. Тъй като обичайно Коледните, Новогодишните и Великденските празници съвпадат със зимната и с пролетната училищни ваканции, съдът намира, че не следва да определя режим на лични отношения във връзка с тези празници. Необходимостта от разпределяне на ваканциите по посочения начин се налага с оглед отдалеченото местоживеене на ищцата, предвид на което и за гарантиране на възможността личните контакти да се осъществяват и в нейния дом, неудобно би било част от всяка ваканция да се определя за лични контакти.

Режимът на лични отношения между ищцата и детето следва да се осъществява и в период от два месеца през лятната ученическа ваканция. Съдът счита, че този срок не е твърде дълъг и не нарушава общуването между детето и отглеждащия го родител. Предвид установяването на майката извън територията на РБ, през учебната година на Е., личните контакти между тях ще бъдат по-редки и нередовни. Това следва да бъде компенсирано, като се създаде възможност през летния период майката и детето да прекарват по-дълго време заедно.

Съгласно чл. 127а, ал. 2, във вр. с ал. 1 от СК съдът разрешава въпроса относно пътуването на ненавършило пълнолетие дете извън територията на РБ и снабдяването с необходимите документи за това, в случай, че липсва съгласие между родителите. По аргумент от чл. 123, ал. 2, изр. 1 – во от СК и чл. 3, т. 3 от ЗЗДет при разрешаването на възникналия между родителите спор, съдът се ръководи от най – добрия интерес на детето.

Съгласно дадените разяснения в мотивите на ТР № 1/03.07.2017 г. по т. д. № 1/2016 г. по описа на ВКС съдът следва да разреши въпросът за пътуването на детето, като извърши преценка за целесъобразността му, въз основа на задълбочен и прецизен анализ на установените факти. При вземане на решението си трябва да изключи възможността детето да бъде отведено на място, в което съществува риск за физическото или емоционалното му развитие или, в което Българската държава е лишена от всякаква възможност за контрол върху поведението на родителя, с чието съгласие пътува. Необходимо е да изследва причините за пътуването и условията, в които ще пребивава, както и обстоятелствата, които мотивират родителя да се противопоставя на това пътуване. При решаването на спора съдът не следва да допуска чрез разрешението да се внася промяна в упражняването на родителските права или местоживеенето на детето, както и да държи сметка

до каква степен пътуването ще промени социалната и жизнената среда на детето, ще настъпят ли затруднения за образованието му, медицинското обслужване, социалната адаптация.

В настоящия случай между родителите е налице спор дали е в интерес на детето да пътува извън територията на Република България. Ответникът изрично е заявил в съдебно заседание, че няма доверие на ищцата и не желае да разреши детето да пътува извън територията на Република България само с нея, включително и за да осъществява режим на лични отношения в местоживеенето и. Това обстоятелство не е променено, с еднократното даване на разрешение от ответника за пътуване на детето до Обединеното Кралство, за да гостува на майка си.

Като основана причина за необходимостта от пътуване на детето, майката посочва възможността то да и гостува във Великобритания. Също така счита, че детето трябва да има възможност да посещава различни държави, за да се запознава с тяхната култура и забележителности.

Тъй като не са посочени конкретни причини, налагащи пътуването на детето до всяка от посочените от ищцата държави, с изключение на Обединено кралство Великобритания и северна Ирландия, то съдът не в състояние да извърши преценка за съблюдаване интереса на детето при тези пътувания. По тази причина не следва да бъде разрешавано предприемането им без съгласието на бащата. Доколкото настоящото производство е по спорна съдебна администрация и съдът е този, който определя рамките в които да се развива спорното правоотношение, то изричен диспозитив за отхвърляне на искането на ищцата в този смисъл не следва да се постановява.

Съдът следва да извърши преценка дали е в интерес на детето да пътува до Обединеното Кралство, без разрешението на бащата. От събраните доказателства безспорно се установи, че Е. е изпитал огромно удоволствие от гостуването при неговата майка. Видял е много непознати за него до този момент неща и е посетил различни места и забележителности. Няма основание да се приеме, че пътуванията на Е. в присъствието само на неговата майка го поставят в опасност или в риск. Напротив по делото се установи, че в дома на ищцата са създадени необходимите условия за детето и, както и че тя проявява изключително старание в обгрижването и разнообразяването му при престоя му там.

Съдът счита, че е изцяло в интерес на детето, то да има възможност да осъществява режима на лични отношения с неговата майка в дома на същата, тъй като само в тези условия общуването между тях може да се реализира в пълен обем. Затова следва да разреши на детето да пътува до Обединено Кралство Великобритания без ограничения до навършване на пълнолетие, без съгласието на бащата, както и да му бъде издаден документ за самоличност по чл. 13, ал. 1, т. 2 от ЗБДС – международен паспорт.

В съдебно заседание ищцата е поискала допускане на предварително изпълнение на решението, в частта, в която се разрешава пътуване извън територията на РБ без съгласие на ищеца. Такава възможност е предвидена в чл. 127а, ал. 4 от СК. В СК не са посочени предпоставките за това, поради което съответно приложима е нормата на чл. 242 от ГПК. Предвид характера на производството, съдът счита, че за преценка основателността на искането на ищеца следва да съобрази разпоредбата на чл. 242, ал. 2, т. 3 от ГПК, а именно закъснението от изпълнението на решението може ли да доведе до непоправими вреди или самото изпълнение да стане невъзможно. В

конкретния случай, с оглед установеното, че ищцата се е установила да живее в Обединено кралство Великобритания, невъзможността на детето да пътува би могло да попречи на осъществяване и не сега действащия режим на лични отношения между него и майката. Затова съдът счита, че е налице предпоставката на чл. 242, ал. 2, т. 3 от ГПК и следва да се допусне предварително изпълнение на съдебното решение.

Страните са заявили искания за присъждане на направените разноски. Исковите са уважени частично, поради което на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 3 от ГПК и двете страни имат право на разноски. Ищцата е направила такива за: държавна такса – 50 лв., адвокатско възнаграждение – 2000 лв., възнаграждение за вещо лице – 400 лв., такса и възнаграждение за изготвяне на социален доклад чрез Международна социална служба България – 480 лв. и 735 паунда, които по курса на БНБ се равняват на 1669.32 лв. Общо разходите, направени от ищцата са 4599.32 лв.

Ответникът е направил разходи за адвокатско възнаграждение в общ размер от 1000 лв.

На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК в полза на ищцата следва да се присъдят разноски в размер на общо 2299.66 лв.

На основание чл. 78, ал. 3 от ГПК в полза на ответника следва да се присъдят разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 500 лв.

Мотивиран от изложеното, Съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска на основание чл. 59, ал. 9 от СК, предявен от М. Е. Е., ЕГН *****, със съдебен адрес: *** против И. Б. Т., ЕГН ***** от гр. *** за изменение на упражняването на родителските права по отношение на детето Е. И. ов Т., ЕГН ***** и на местоживеенето му, определени с решение № 3223/24.03.2016 г. по гр. д. № 12313/2015 г. по описа на СРС, частично отменено и постановено друго с Решение № 7573/13.11.2017 г. по ВГД № 11959/2016 г. по описа на СГС, влязло в сила на 22.01.2018 г., като неоснователен.

ИЗМЕНЯ на основание чл. 59, ал. 9 от СК режима на лични отношения между М. Е. Е., ЕГН *****, със съдебен адрес: *** и нейното ненавършило пълнолетие дете - Е. И. ов Т., ЕГН *****, определен с решение № 3223/24.03.2016 г. по гр. д. № 12313/2015 г. по описа на СРС, частично отменено и постановено друго с Решение № 7573/13.11.2017 г. по ВГД № 11959/2016 г. по описа на СГС, влязло в сила на 22.01.2018 г., както следва:

Майката М. Е. Е., ЕГН ***** има право да осъществява лични отношения с детето Е. И. ов Т., ЕГН *****, както следва: да го вижда и да го взема, с преспИ.е всяка втора и четвърта седмица от месеца от 09.00 ч. на съботния ден до 18.00 ч. на неделния ден; всяка четна календарна година да го вижда и да го взема с преспИ.е през цялата зимна ваканция, определена със заповед на министъра на образованието и науката по чл. 104, ал. 1, т. 1 от ЗПУО от 09.00 ч. на първия ден до 18.00 ч. на последния ден; всяка нечетна календарна година да го вижда и да го взема с преспИ.е през цялата пролетна ваканция, определена със заповед на министъра на образованието и науката

по чл. 104, ал. 1, т. 1 от ЗПУО от 09.00 ч. на първия ден до 18.00 ч. на последния ден; да го вижда и да го взема с преспИ.е за период от 2/два месеца/ през лятната ваканция.

РАЗРЕШАВА на основание чл. 127а, ал. 2, във вр. с ал. 1 от СК на ненавършилия пълнолетие Е. И.ов Т., ЕГН ***** до навършване на пълнолетие да пътува неограничен брой пъти и да пребивава в Обединено Кралство Великобритания и северна Ирландия без съгласието на своя баща И. Б. Т., ЕГН ***** от гр. *** придружаван от своята майка М. Е. Е., ЕГН ***** или упълномощено от нея лице.

РАЗРЕШАВА на основание чл. 127а, ал. 2, във вр. с ал. 1 от СК на ненавършилия пълнолетие Е. И.ов Т., ЕГН да бъде издаден документ за самоличност - паспорт по чл. 13, ал. 1, т. 2 от ЗБЛД без съгласието на неговия баща - И. Б. Т., ЕГН ***** от гр. *** по заявление, подадено от неговата майка - М. Е. Е., ЕГН *****.

ДОПУСКА предварително изпълнение на решението, в частта с която е разрешено на детето да пътува и да му бъде издаден документ за самоличност.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК И. Б. Т., ЕГН ***** от гр. *** да заплати на М. Е. Е., ЕГН *****, със съдебен адрес: *** сумата от общо 2299.66 лв./две хиляди двеста деветдесет и девет лева и шестдесет и шест стотинки/, представляващи направени съдебни разноси, съразмерно с уважената част от исковете.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК М. Е. Е., ЕГН *****, със съдебен адрес: *** да заплати на И. Б. Т., ЕГН ***** от гр. *** сумата от 500.00 лв./петстотин лева/, представляваща направени разноси за адвокатско възнаграждение, съразмерно с отхвърлената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Пернишки окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните, а в частта, с която е допуснато предварително изпълнение има характер на определение и подлежи на обжалване пред ПОС с частна жалба в едноседмичен срок от връчването.

Съдия при Районен съд – Перник: _____